

ABONAMENTE:

Pe un an 10 Lei

Pentru preșii și învâștori 8 "

Anunțuri și Reclame după învoială.

ORGAN AL TINERIMEI DOBROGENE

Apare de două ori pe lună

DIRECTOR ȘI PROPRIETAR

CONST. N. SARRY

Redacția și Administrația str. Dorobanților

Chestia Dobrogei și d. Ovid Buteanu.

«Dunărea» — un confrate care apare, la intervale nedeterminate, în cealaltă reședință de județ din această provincie — cu data de 10 Iunie a. e., ne-a adus știrea că, la congresul conservator ținut în ziua de 2 Iunie a. e. în Capitală, a luat parte și o delegațiune tulceană, compusă din mai multe persoane, față de care d. P. P. Carp, șeful partidului conservator, a făcut următoarea declarațiune: *«Vă rog și vă însărcinez, ca în numele meu, să comunicați tuturor, că prima grijă, pe care o va avea partidul conservator, la venirea lui la putere, va fi acordarea fără rezervă a drepturilor politice în Dobrogea; a venit timpul să vi se dea și vouă drepturile politice; am studiat această chestie și nu numai că vă promit acest lucru în mod formal, dar pot să vă mai spun, că nimeni nu se va mai opune.»*

Și, comentând această importantă comunicare a șefului partidului conservator, care, înainte de toate, e un om eminent **deștept**, confratele nostru entuziasmat revine și pare a conchide cu: **d. P. P. Carp A FĂGĂDUIT!** — sublinierea nu e a noastră.

Dacă n'am ține seamă de solemnitatea împrejurărilor, am crede că e o fină ironie la adresa celui mai sarcastic bărbat politic din România contemporană.

Cu o nestrămutată convingere n-am încetat un moment de a susține, încă de la aparițiunea acestei foi, că nu vedem nici necesitatea «constituționalizării» noastre — în sensul evident al cuvântului — și nici foloasele reale ce ar decurge de pe urma acestei «noui» vieți cetățenești. Față cu starea de lucruri, ce nu se poate ascunde și nici tăgădui, am spus-o și o repetăm, că preferim a rămâne *inferiori* ca cetățeni, *superiori* însă ca oameni.

Dacă ar fi să ținem seamă numai de grozăvia marei ficțiuni constituționale din țară, cu tot cortegiul ei de ticăloșii și fărâdelegi, în cap cu corupțiunea politică, care ia inimel a tîntul și pungei conținutul, pentru a

nu da în schimb decît, unora recompense oneroase iar altora decepțiuni amare; acea nenorocită școală, care corupe caracterele și pune față în față, dacă nu vrăjmași de moarte, dar rivali de tot felul de interese, pe tată cu fiul și pe frate cu fratele; — dacă ar fi să ținem seamă numai de acest lucru, lăsînd la o parte multe alte considerațiuni de ordine deosebite, încă n'ar trebui să se stea un moment la îndoială, cînd ar fi vorba să se aleagă între «constituționalismul» fictiv și necinstit din țara-mumă și între regimul «*exceptional*» dar liniștit din provincia transdunăreană!

Recunoaștem, mai departe, că printr-o școală, s'o zicem așa, *politică*, va trebui să trecem și noi, Dobrogenii. Cînd însă această școală, trece acum printr'un stadiu de turburare și nesiguranță — o stare de tranziție — ar fi bine să lăsăm s'o urmeze numai aceia, pe cari nenorocul i-a făcut să se înscrie la dînsa, iar noi să culegem într-o zi numai roadele ei bune și folositoare.

Puțini sunt oamenii, cari să se fi oprit cu ochii inimel și ai minții bine deschiși în fața complexului de fapte și împrejurări, care la un loc constituie chestiunea Dobrogei.

Unii dintr'un «secesionism» — ierte-ni-se expresiunea — prea ușuratec; alții dintr'un «liberalism» zvăpăiat și rău înțeles; mulți din interese mai mult sau mai puțin dezavuabile; toți dintr'o superficială cunoaștere a adevăratel stări de lucruri din țară și provincie, s'au erijat fie în apărători fie în victime și au reclamat intrarea Dobrogei în dreptul comun.

Puțini — o repetăm — s'au găsit, cari să caute a arăta prăpastia morală și materială ce s'ascunde în dosul șubredului parapet, așa numit «constituțiune». Și cu cîtă satisfacțiune sufletească n'am înregistrat întotdeauna acele voci răzlețe, dar sănătoase, care chemă lumea uluită la simțul realității!...

Printre acești puțini dar sinceri binevoitori ai Dobrogenilor a fost și d. Ovid Buteanu, unul din membrii delegațiunii, care a avut onoarea să audă chiar din gura d-lui P. P. Carp că *«nimeni nu se va mai opune»* la acordarea drepturilor politice Dobro-

genior. Onoratul nostru confrate nu ne-a spus, dacă șeful partidului conservator n'ar fi adăogat, că nu numai «*nimeni*», dar că nici «*nimic*» nu va mai împiedica constituționalizarea noastră.

Sunt abia doi ani, de cînd stimabilul d. Ovid Buteanu, într'o lucrare intitulată «*Citeva cuvinte în preajma oportunității constituționalizării Dobrogei*» ne spunea, în concluzie, următoarele: «*Cînd în Dobrogea sunt attea răni care suporează; cînd mai este nevoie încă de munca uriașă a unor prefeți de talia lui Remus Opran, Paul Stătescu, Ioan Nenitescu, Luca Ionescu, intrarea Dobrogei în drepturi, în Constituțiune, ar valora întocmai ca fracul în spinarea unui descult.*»

Nu știm, ea în intervalul de cînd d. Buteanu a dat la iveală interesanta d-sale lucrare; să se fi cicatrizat rănille supurente de care se vorbește acolo; nici nu știm să se fi fabricat cipicii de lac și toate celelalte accesorii, care să facă potrivit fracul și pe spinarea Dobrogeanului. Dacă nu s'au înrăutățit chiar lucrurile, dar foarte puțin simțitoare ameliorări s'au putut înregistra în direcțiunea ce ne preocupă.

Și atunci, ne luăm permisiunea de a întreba pe d. Buteanu: care mai e părerea d-sale astăzi? Pe noi, în deosebi, fără vr'un gînd ascuns, ne interesează această părere și, cu dragă inimă, îi punem coloanele noastre la dispoziție.

Cauza e mare; ea are nevoie de serviciile tuturor și în deosebi de ale oamenilor, cari au dovedit că știu a simți românește și a gîndi sănătos, în interesul acestei provincii.

Const. N. Sarry.

IMPRESII

Asistăm, nu e mult de atunci, la una din ședințele secțiunii, în ziua, îmi pare, a Tribunalului de Ilfov. Se judeca un proces de calomnie, intentat de un frate mai mic celui mai mare; acesta din urmă — așa susținea acuzarea — ar fi deșitat în public, acuzați grave în contra tinerel sale cumnate, abia căsătorită, ba chiar ar fi mers plîm acolo în cît să susțină, că nu fratele său ar fi fost primul bărbat, care să fi răscumpărat cu cinste virginitatea soției sale.

Înșiși judecătorii se simțeau jenați de delicatețea naturii acestui proces. Ea — partea civilă — avea o atitudine de «*maică precisă nemțească*»; acuzatul, un om care foarte dirz și hotărît, avea privirea senină și o ținută demnă; publicul, setos de senzații și scandal, era încîntat

de acest spectacol gratuit; numai el, venorocul — care împinsese iubirea lui oarbă către această femeie, până acolo, în cât să aducă pe fratele său pe bancă amănitor — numai el, „martorul” cel mai important din acel proces, sta cu ochii în pământ, într-o frământare confusă, ca și cum o mare luptă sufletească. Și nu era ușor lucru pentru dînsul: el avea să alogă între cinstea soției sale și între cinstea, în viitor, a fratelui său, amenințat de o condamnare la închisoare.

„Să spună martorul — răsună vocea președintelui, după prestarea cuvenitului jurămînt — ce e adevărul din delicturile aduse d-nei X?”

Un tremur foarte pronunțat ciătina picioarele gred încercatului frate și soț, își șterse de două ori sudoarea de pe frunte și la un gest de nerăbdare al judecătorului, după o tăcere de câteva minute, iugina:

— Nu mai știu... Nu știu nimic... și, ca chinuit de un vis rău, întoarse brusc spatele și eși glonț din sala de ședință....

„Singele apă nu se face!” — iată impresiunea cu care s'au plecat toți asistenții, împreună cu subsemnatul, de la acel proces.

CE-SAR.

Scrisoare

către frații preoți și învățători.

Dintr'o broșură apărută, cu titlul de mai sus, extragem cele ce urmează:

Noi fuseserăm cam de mult uitați de lume și chiar oropsiți, în cât începuserăm să credem că n'avem rost pe lumea asta. Dar de o bucată de vreme parcă ni se deschisese și nouă calea bătută spre lumină. Pe munca noastră din școală și biserică se puneă preț și guvernul liberal începuse să stăruiască din răspunător să facem din școală și din biserică adevărate lumini prin sate, iar silințele noastre afară din școală și de biserică erau încurajate și prețuite; puterile cinstite, cari stătuseră ascunse în sufletele noastre de teama bănușelilor și a hulirilor, acum începuseră să se reverse cu folos printre săteni; povățuiam la plugărie, povățuiam și la stupărie și la economie, la creșterea copiilor propovăduiam iubirea de țară și de neam, deșteptam norodul și-l înțelepțiam. Și la greutățile ce întimpinam, găseam ajutor și povățu cuminte. Ministrul liberal, d. Haret, ce se închinase luminării poporului și, însuflețind pe toți cei din jurul lui, munea de avalma cu noi la munca asta sfîntă: de la cel de pe urmă scriitor din cancelaria revizorului până la ministrul, îl vedeai pe toți minaiți de un gînd, îmbărbătindu-se și îndreptindu-se unul pe altul, toți prețuind munca cinstită și folositoare neamului. Cinstea, munca și dreptatea începuserăm s'o întîlnim în vorbă și în faptă și aceasta ne da curaj; acum ne simțiam și noi oameni cu rost și cu chemare pe lume.

Cînd era vorba de clădiri școlare și de zestre școlară și de cărți, nu se precupeția ajutorul bănesc al statului, iar pentru ca lucrul să meargă mai bine, iată că statul vine și la sub ocrotirea lui toți banii ce comunele sunt datoare să cheltuiască cu școala. Apoi, pentru înlesnirea traiului nostru, iată că se sporește leafa și ni se unifică gradațiile; iată că ne folosim, de 75 la sută din venitul grădiniștilor școlare; iată că învățătorilor cătunali li se înlocuiesc cei 45 lei ce primiau de la comună prin 65 lei ce primesc de la stat și li se asigură locul; iată apoi că se asigură tuturor școlilor pămînt de la 5—7 pogoane; iată că chiar nouă ni se dă voie să luăm în arendă pînă la 10 hectare, și în felul acesta se înlesnesc toți oamenii vrednici, cinstiți și economi să salte deasupra nevoilor.

Mal mult încă: pentru îndemn și răscălăt, dintre noi se trimit cîți-va în străinătate pentru a-și complectă cunoștințele și să a le semăna în țară; dintre noi se aleg inspecțori agricoli; acum în urmă, dintre noi așteaptă 52 de posturi de revizori, pe 52 de bărbați cari se vor fi dovedit mai vrednici în munca pentru școală și pentru neam.

Iar drept dovadă că înțelepciunea și hărnicia noastră sunt prețuite, iată că ni s'au

deschis porțile consiliului comunal, ni s'a învîlt intrarea în consiliu de administrație a bănelor populare și în posturile de control și inspecțori ai acestor băneli.

Pe urma muncii noastre înțelepțe în școală și în jurul școlii, ajunseserăm oameni cu rost și cu chemare în țara noastră, cu drum desolat pentru înaintare și cu siguranța zilei de mîine.

Pentru reușita aceasta de care trebuie să ne mindrim, noi n'am avut ajutorul d-lui T. Ionescu, hula și neîncrederea d-sale și a ciracilor d-sale, bețe în roate, prigoniri, da am avut, dar ajutor nu. Că băncile le-au împiedecat, că obstiile le-au oprit, iar școlile de adulți le-au stricat, iar societățile cooperative le-au zădărnicit, iar cantinele le-au prăpădit și pe toți cei ce se îndărătniceau să lupte, pe toți i-au însemnat spre hula și pedeapsă.

Apoi de ce ne crede d. Take Ionescu așa prosti?

Noi ne-am ridicat în ochii țării, i-am cîștigat încrederea și libertatea de a o sluji cetățenește numai pe urma bănelor, a obstiilor, a școlilor de adulți, a cantinelor și a muncii cinstite și stăruitoare din școală și biserică. În lupta sfîntă a noastră, noi am avut jertfe și mucenici, am avut eroii noștri, dar am avut și prietenii noștri statornici și neclintii cari ne-s'au povățuit și încurajat, pentru că au crezut la fel cu noi: cum își închipue d. T. Ionescu că ne-om deslipi de acești tovarăși decari ne leagă și durerile și plăcerile și aceiași credință sfîntă în luptă, că ne vom părăsi calea largă și luminoasă ținută pînă acum, căreia noi îi datorim înălțarea noastră și că vom apuca tocmai acum pe poteca hoțească a politicii ticăloase de poște și de chiverniseli personale și necinstite?

Să ne păzească Dumnezeu de așa ceva și pentru întărirea sufletească a noastră, să ne gîndim la ce eram acum zeca ani în lumea românească, să căutăm ce am ajuns să fim azi, să cumpănim mijloacele cu cari am reușit și să ne amintim martirii și prietenii; să ne gîndim că pe calea ce am urmat pînă acum, noi ne-am ridicat muncind cu toții pentru neam, pe cînd d. Take Ionescu cercă să ne corupă cite unul, să ne slăbească despărțindu-ne și să ne compromită depărțindu-ne de munca cinstită școlară și extrașcolară.

Dar mal presus de toate să ne aducem aminte și cu blestem să ne jurăm a nu uita nici în mormînt că ceata d-lui T. Ionescu este aceea care timp de un an ne-a batjocorit cum a fost mal rău, pe noi și toți preoții și învățătorii din țară, dîndu-ne de criminali, de instigatori ai revoltelor, de ațîțatori de jaf și omor. Nu sunt nici 5 luni de cînd d. Disescu, prieten nedespărțit al d-lui T. Ionescu, ne-a ocărit mal rău ca la ușa cortului punindu-ne în spinare răspunderea pentru cele întimplite anul trecut. Acestea s'au petrecut în Senat în fața țării întregi, și doar nu va îndrăzni d. Take Ionescu să le tăgăduiască, cu toate că nici un fel de îndrăzneală nu-l lipsește d-sale.

Apoi, cînd cineva vine să insulte în felul acesta un corp întreg de oameni nevinovați, și cînd insultătorul vine să cerșească sprijinul celor pe cari i-a lovit, i-a batjocorit și denunțat urei și disprețului public, ar fi o dovadă de nemărginită slăbiciune de minte și o mișelie din partea noastră ca să-i întîndem mina în ajutor pentru a pune ghiara ne conducerea țării. Iar slăbiciunea noastră ar ajunge nelegiuire față de neam, căci omul care ne cere aceasta, este în același timp acela care nici odată nu s'a sfiit a primi în jurul său pe oamenii cei mai stricați, mai compromiși și mai necinstiți: care a combătut cu toată puterea înființarea Casei Furate, pentru a nu da țaranului putința de a se dezrobi; care a apărat cunoscutele trusturi de arendași ovrei ale lui Mochi Fișer și alții ca ei, cari au robit Moldova; care a voit să vinză Americanilor petrolul, cea mai mare bogăție a țării; care a dat unei companii jidovești streine exploatarea loteriei, din care

cătar din primul an să scoa un folos de 70 la sută, înșelînd și jefuînd lumea; în sfîrșit care a fost învinovățat în vileag de unul din tovarășii lui de ieri, că s'a vindat Ovreurilor și Americanilor, pentru ca prin banii lor să corupă oamenii și să se înalțe pe sine.

Noi știmem fi ai poporului, muncim și suferim împreună cu dînsul și pentru dînsul. De aceea, între noi și d. T. Ionescu cu ceata d-sale, nu poate să fie înțelegere, cum nu poate fi înțelegere între gospodarii cuminți ce muncesc cinstit și între bandele de hoți cari le dau tircoale. Vremea înșelătorilor a trecut. Știm noi acum cine ne vrea și cine ne-a făcut binele. Cu minciunile nu mai merge. Cine s'a infruptat din lumina binefăcătoare a muncii pentru neam, acela nu se lasă nici ademenit de panglicari, nici împletit de obraznici.

Un preot și învățător care a văzut multe.

Datul minei.

Datul minei era la cel vechi semnul credinței și în multe împrejurări și solemnități, la nunți bunăoară, împreunarea minilor era simbolul unirei inimilor.

Astăzi stringerea minilor a devenit obicei prea frequent. Dăm mina fără deosebire tuturor, fără ca să dăm vr'o importanță acestui lucru. Pentru aceasta, cecece era odată dovadă de dragoste, astăzi a ajuns o simplă obișnuință.

Cu toate acestea, ar fi bine să nu ne depărțăm de la oarecari precauțiuni, atunci cînd dăm sau stringem mina unei alte persoane.

În ochii unui observator atent, cite nu poate spune un dat de mină!... Une ori ea e indiferentă, alteori amicală, alteori binevoitoare, sau protectoare, sau dragăstoasă; din contra, poate fi rece, rezervată, respingătoare. Un om cu judecată poate, dînd mina, să spună tot ce simte sau gîndește.

De multe ori datul minei poate arăta mal mult decît ceea ce voim sau putem spune și trădează multe particularități și intimități ale caracterului.

Observați numai pe acela care dă numai degetele și le retrage repede; e un caracter modest sau neîncrezător și un astfel de caracter acoperă oarecare șiretenie.

Priviți pe un altul, care dă mina pe jumătate, cu tocmeală parcă, înșotînd aceasta cu cuvinte spuse din virful buzelor; cită minerie nu ascunde, cită independență!

Dar iată, de altă parte și mina aceea, dată dea'ntregul și fără sfială, care apucă și stringe pe cea care i se întinde. La mișcarea aceasta se imprimă toată sinceritatea și ascunsurile inimii acelei persoane.

Buna cuviință, acest dascăl al societății, a stabilit oarecari dispozițiuni la împreunarea minilor.

De regulă superiorul e cel care întinde mina. Femeea e aceea, care va da mina cea dintîi, ca un semn de bunăvoință ori încredere, fie măritată sau nu.

Între femei întinde mina cea mal vîrstnică, afară numai dacă cea mal tinără nu ocupă o poziție socială înaltă, dar și atunci va aștepta pînă ce cea mal în vîrstă nu va înainta spre dînsa, dînd semnele unei primiri binevoitoare. Aceași regulă observă și domnișoarele.

Bărbatul nu va întinde mina către superiorul lui, oricare i-ar fi vîrsta, ci totdeauna dă mina cel d'întîi superiorul.

Datul minei într'atît a intrat în morăvurile noastre, în cît astăzi, tinerele și tinerii fac abuz chiar de dînsul. După regulile bunele cuviințe, se cere ca tinăra să dea mina numai cu acel bărbat, cari fac parte din familia sa, sau cu cel mal apropiat al casei. Precauțiunea dă un farmec deosebit tinerii și nimeni nu se va putea plînge de această rezervă. Purtîndu-se astfel ea dă probe de judecată, de bun gust și de o creștere sănătoasă.

Alexandru Lahovari

(Biografie)

Alexandru N. Lahovari s'a nascut la 16 August 1841, in Bucuresti, si este descendentul unei familii originale din judetul Vilcea. Strabunicul sau a fost calamean al acestei provincii, bunicul sau a reprezentat judetul Vilcea in primul Parlament roman din 1831 si tatăl sau a fost senator si, mai tirziu, subsecretar de stat in ministerul afacerilor straine. Alex. Lahovari s'a facut studiile la Paris, la liceul Louis-le-Grand, apoi la facultatea de drept unde a obtinut, in 1862, primele două premii pentru dreptul francez si roman, si in 1865 diploma de doctor.

Intors in tara, a intrat pentru scurt timp in magistratura, pentru a se dedica apoi cu totul politicii. După ce luase parte activă la evenimentele care au culminat in detronarea prințului Cuza si alegerea prințului Carol, a fost ales deputat in prima Camera care a urmat Constituintei de la 1866. Impreună cu prințul Ion Ghica, P. P. Carp, G. Cantacuzino si C. Grădișteanu, a fundat așa zisa „Juna Dreaptă”. La 30 Iulie 1867 a primit funcțiunea de secretar-general si director al ministerului Afacerilor straine si a ocupat postul acesta pînă la 11 Octombrie acelaș an. Demisionind, Alex. Lahovari a intrat iarăși in viața politică, ca membru al partidului conservator, si a fost ales, la 1869, deputat al județului Vilcea; in Camera a susținut cabinetul Dimitrie Ghica-Boerescu. După căderea ministerului Alex. Goleșcu, care a succedat cabinetului Dim. Ghica-Averescu, regretatul Manolake Costake Epureanu a compus, la 20 Aprilie 1870, ministerul „Junei drepte”, in care a încredințat lui Alexandru N. Lahovari portofoliul Justiției.

Ministerul acesta a avut o situație grea tot timpul scurtei sale existențe, pentru că a trebuit să năbusească, in prima linie, mai multe încercări revoluționare fuzionate la Pitești si la Ploești, si a trecut printr'o grea încercare in urma declarațiunii de război dintre Franța si Germania; situația se mai agravase prin falimentul concesiunii Strusberg, care a provocat o adevărată răscoală in mai multe părți ale țării. In situațiunea aceasta dificilă, Alex. Lahovari si colegii săi din minister s'au făcut apărătorii călduroși si energici ai Coroanei, atacate atunci pe față de către opoziție.

Ministerul Manolake Costake Epureanu a fost urmat, la 17 Decembrie 1870, de cabinetul Ion Ghica, sub care au izbucnit din nou turburări, in sala Slatineanu. Lahovari, acum deputat, făcea parte din acei 40 de reprezentanți ai dreptei care au impeditat, prin demonstrațiile lor de lealitate, pentru Coroană, abdicarea principelui Carol.

Suveranul a încredințat atunci lui Lascar Catargiu, șeful de atunci al partidului conservator, formarea cabinetului care a durat 5 ani (Martie 1871 — Aprilie 1876) si in care Lahovari a deținut 4 ani si jumătate portofoliul Justiției.

Din perioada aceasta de activitate ministerială a lui Lahovari trebuie să relevăm, in prima linie, reforma Codului penal si a Procedurii penale.

Ministerul Ion Brătianu, care a luat frinole puterii in 1876, a guvernat 12 ani. In timpul acesta, Lahovari, ales de mai multe ori, in Camera deputaților, a știut să-și asigure, prin rarul său talent oratoric, un loc de frunte. Unul din rolurile sale cele mai insemnate ce a jucat sub regimul liberal, a fost in cunoașterea chestiei a Dunării si in Constituanta care s'a convocat după Congresul din Berlin.

La 1884, Lahovari s'a retras împreună cu toată opoziția conservatoare din Parlamentul liberal, si pînă la 1888, cind regimul liberal a fost răsturnat, a luptat prin presă si in întruniri publice, cu o vigoare care n'are exemplu, in contra guvernului de atunci.

In Noembrie 1888, cind s'a reconstituit cabinetul Teodor Rosetti cu elemente conser-

vatoare, Al. Lahovari a primit portofoliul Domeniilor. In Martie 1889 s'a format ministerul Catargiu, in care Al. Lahovari a luat portofoliul Externelor, pe care l-a păstrat si in cabinetul prezident de d. General Manu.

Cind Lascar Catargiu a format apoi cabinetul din Noembrie 1895, Al. Lahovari a luat din nou portofoliul ministerului Afacerilor straine, pe care l-a păstrat pînă in Noembrie 1895, cind guvernul conservator s'a retras de la putere, spre a face loc unui partid liberal.

Cea din urmă manifestație politică a regretatului om de stat a fost memorabilul discurs pronunțat in sala Dacia, cu un an inaintea morții sale in chestia mitropolitană, discurs fără pereche in analele politice ale acestei țări.

Biblioteca politică

Lumina.

de MAXIM GORKY.

In vremurile de demult trăia undeva un popor a cărui țară era înconjurată din trei părți de păduri dese si întunecoase, iar pe partea a patra se întindea stepa nemărginită. Oamenii aceștia erau veseli, volnici si viteji, căci nu le trebuia mult; erau poate țigani!

Veniră însă vremuri grele pentru ei, căci alte popoare veniră peste dinșii si-i izgoniră in pădure. In pădure erau mlăștini si un întunec de nepătruns, căci pădurea era bătrână si crăcile copacilor erau alte de dese in cit nu se vedea nici soare nici cer.

Din mlăștini ieșeau miazme si oamenii pierău unul după altul. Femeile si copiii plingeau iar bătrînii se munceau cu gîndul ce e de făcut.

Trebuiau însă să iasă din pădure si n'aveau de cit două cai. Una ducea inapoi si acolo știa pe dușmanii puternici si răi, iar cealaltă ducea inainte in pădurea deasă si neagră ca noaptea.

Copacii erau nemișcați si impietriți; chiar si ziua domnea in pădure o lumină cenușie ca in amurg. Iar seara, cind oamenii se adunau împrejurul focurilor, li se părea că sunt cuprinși de jur împrejur intr'un cerc de fier care-i zdrobia.

Le lipsia stepa întinsă cu care erau deprinși. Mai rău era însă cind vîntul mișca virfulișii copacilor si pădurea mugea atunci înăbușit si înspăimîntător, cîntînd parcă un cîntec de îngropăciune celor ascunși de frica dușmanilor.

Astfel stăteau ei uopți întregi si chibzuiu in mugetul pădurei si in miazmele otrăvitoare ale mlăștinilor. Umbre tăcute se furisau in preajma lor la lumina din jurul focului. Lor li se părea însă că nu sunt umbre, ci spiritele rele ale mlăștinilor.

Nimic nu slăbește corpul si sufletul omului ca gîndurile dureroase care sug, ca si șerpele, singele din inima omului. Si așa, oamenii aceștia rămăseseră sleiți de putere de atîta gîndire.

Teama îi încătușa cu brațe puternice, iar bocetele femeilor care jeleau pe cei morți si soarta lor, îi înspăimîntau.

Se auziră întîiu plîngerii sfioase si pe șoptite, apoi din ce in ce mai tarî.

Se hotărî să se predea dușmanului, căci frica de moarte îi făcea să nu mai simtă frica robiei. Veni însă Danco si îi scapă pe toți.

Danco era unul de ai lor, un flăcău frumos — cei frumoși sunt totdeauna viteji — si le vorbi astfel:

„Cu gînduri nu prăbușiți pietrele din cale. Cine stă pe loc, nu schimbă nimic. De ce să ne pierdem vremea cu gînduri dureroase? Sculați si să înaintăm in pădure, să o trecem, căci trebuie să aibă un sfîrșit pădurea — toate au sfîrșit pe lumea asta. Haideti!”

Toți îl priviră si recunoscură că era mai bun decît ei, căci in ochii lui strălucea puterea si voința.

„Călăuzește-ne tu, ziseră ei si el îi călăuzi. Toți îi urmară. Se încredeau in el. Ce cale grea! Inăuntru si la fiecare pas mlăștinile puturoase deschideau gura pentru a-i înghiți, iar copacii le închideau calea ca un zid grozav. Crăcile lor se impleteau ca șerpii si rădăcinile lor ieșeau peste

Tintra nu trebuie să se grăbească in stabilirea de relații sociale, și e lucru nepotrivit ca persoane cari se întînesc pentru prima oară, să simtă trebuința de a-și strînge unul de alt mînilor. Cit de drăgălaș e delicatesea și cit de hideasă devine nobletea, înd se face abuz de dinis!

Cu toate acestea sînt împrejurări, cînd, in prima întîlnire se face o cucerire reciprocă a persoanelor respective. Această se atîmplă. Atunci poate întinde cineva mîna, însă cu o oarecare modestie și rezervă de suflet desăvîrșit de justificat.

Cînd e vorba să primim o persoană necesară, ce vi se prezintă de către un prieten, atînet pentru a-l da mai mult căruș la orbi, e o nevoie să-l întîndem mîna cu oarecare familiaritate, in semn de bunăvoință.

Să nu uităm că datul mînei e nesocotit și e multe ori trădează caracterul și eroșterea noastră. Să nu facem abuz de dinisul, ci uz încerc și cuvințios.

Să nu ne mîrginim a da numai degetele, să să ținem ori să strîngem mult mîna și să să întîndem. Păzindu-se regulile acestora, datul mînei constituie una din cele mai drăgăstoase mișcări la primirea unei persoane și îndeplinește el mai prietinesc salut.

PAVEL A. MARGARIT
ANETTA B. BARTHEL
CĂLĂTORIȚI
CONSTANȚA JUNIE 1908

Răvaș.

Mătușii lui Dafine.

... Să-ți mai spun, că mi-ai fost dragă?
Puiculișo... — Tu știi bine...
Că n'ier liniște in casă
Și nici loc n'aveai, de mine!

Zău! Că chiar așa li-i data
La flăcăi... — băta-l să-l băta!
De-a greșit odată, fata,
Tot la ea-s... cu ziua toată!

Ș'apoi e, vezi, ca și dinșii...
La flăcăi doar, ce li-l face?
Să dai și cu pară ntr'înșii...
Indărătniel — noa! — și pace!

Dar, s'o fost trecut cu gluma,
Cam prea-prea, iabirea noastră —
Și-am plecat... dar — bă-t-b bruma,
Iar mi-l dor de poarta voastră!

Că, doar și e, ca flăcăii —
Dacă sînt de fetal lor
Ce să fac? De mindra veche,
Cite-odată, tot mi-l dor!

Am nărav din cale-afară
De urli și de pogan...
Și mi-o prins pojaru iară
De-un sfucat de-acum un an.

Și-o să vin să-ți turbur iară
Liniștea... — ori vrei, ori ba!
Știi tu doar, cum ts flăcăii
Cînd își pun in gînd ceva! —

Iar c'a sta și-acum cu pară,
Mumă-ta, — e treabă el...
Vrea să-mi potoflesc pojaru... —
Și-o gurilă, două, ce-l?

Crușă-Delazăllite.

MARIE IOANIDI
GHEORGHE ITIGAN
LOGODIȚI
CONSTANȚA JULIE 1908

tot din pământ. Fiecare pas era făcut cu sudoare și cu sînge.

Merseră astfel multă vreme și tot mai deasă era pădurea și tot mai slăbite puterile. Incepură să murmure împotriva lui Danco, zicînd că e în zadar să-l călăuzească el, tinărul neîncercat. El însă mergea înainte, curajos și vesel.

Odată veni o vijelie, tunetul bubui de-asupra pădurii și copacii începură să troznească înăbușit și amenințător. Și se făcu un întuneric de credeală că tot întunericul nopților de la începutul lumii pînă atunci se adunase acolo.

Oamenii aceștia mici treceau pe sub copacii uriași cari se clătinau și pirliau mugind cîntece de furie. La lumina albastră a fulgerilor păreau niște brațe lungi și noduroase cari se întindeau înaintea fugărilor, parcă ar fi vrut să-l oprească în rețeaua lor deasă.

Calea era anevoioasă și oamenii oboșiți perdură curajul. Le era rușine să-și mărturisească slăbiciunea și cu ciudă și minie se năpustiră asupra lui Danco, care mergea în fruntea lor, și-l impuntară că nu știe să-l călăuzească.

Făcură astfel se opriră și în mugetul triumfător al pădurii, în mijlocul întunericului înfiorător, oboșiți și miniați judecară pe Danco.

„Tu ne-ai pierdut — ziseră ei. — Ne-ai chemat cu tine, ne-ai sleit puterile, de aceea trebuie să mori.

Un fulger și un tunet grozav părea că încuviințează osînda lor.

„Mi-ai spus să vă călăuzesc și eu v-am ascultat — strigă Danco arătîndu-și pieptul. Am avut curajul să vă chem, de aceea am făcut-o. Iar voi ce-ai făcut ca să vă ajutați? Ați mers, dar n-ați avut curajul pentru un drum mai lung. Ați mers numai ca o turmă de oi.

Să moară, să moară! — strigară ei. Vîntul vîjzea și mugea, amestecîndu-se cu strigătele lor și fulgerile brăzdau întunericul.

Danco privi pe oamenii aceștia, pentru care își dase atîta osteneală și văzu că sunt ca fiarele sălbatice.

Mulți îl impresurară, dar pe fața nici unuia nu citi mîrînire. Deci nu putea aștepta ca să fie cruțat.

Dorea să-l scape. La gîndul acesta inima lui se aprinse și ochii lui străluciră razele acestui foc puternic. De odată își sfîșie pieptul cu minile își scoase inima și o ridică sus, de-asupra capului, și inima lui strălucea ca soarele, mai tare chiar, și pădurea amuși, luminată de această mare față a iubirei de oameni.

Întunericul sbura la lumina ei și se afunda cutremurîndu-se în adîncurile pădurii, în mlaștinile puturoase.

Oamenii încremeniră.
„Să mergem”, — strigară Danco și se repezi înainte. Inima lui aprinsă, ținută în sus, de-asupra capului, le lumina calea.

Oamenii îl urmau ca fermecați. Pădurea începu din nou să foșnească clătînd mirată virfurile copacilor; dar foșnetul ei nu se mai auzea din pricina pașilor grăbiți ai oamenilor. Toți pășeau acum repede și curajoși înainte, tirși de lumina minunată a inimei.

Pădurea pieri dinaintea lor și rămase în urmă, deasă și tăcută, iar Danco și ceilalți pătrunseră într-o mare de lumină și aer răcoros. Vijelia se pierdu în pădure și aici strălucea soarele, respira stea, scliepa roua pe iarba ca mil de pietre scumpe, iar riul se întindea ca o fâșie de aur.

Se inseră și la razele soarelui, care apunea, riul părea roșu ca sîngele, care curgea cald din pieptul sfîșiat al lui Danco.

Danco mai aruncă o privire asupra stepii întinse și a cîmpiei din jurul lui, zîmbind mîndru și fericit, apoi căzu jos și muri.

Oamenii scăpați acum și plini de nădejde, nici nu băgară în seamă moartea lui și nici nu văzură că alături de Danco inima lui vitează tot mai ardea. Numai unul mai prevăzător o văzu și fiindu-i teamă, o călcă cu piciorul. Inima se prefăcu în scintelă, apoi se stinse.

Acestea sunt scintele care se văd în stepe înaintea unei vijelii.

Trad. Lia Hirsu.

Dileme în legi fiscale.

Schimbarea legilor în țara noastră se face cu atîta rapiditate și cu atîta lipsă de studiu, înell, la un moment dat, nu pîi cari din ele sunt în vigoare.

Aceasta nu provine de cît din graba cu care se alcătuesc proiectele, fără ca cei din pna cărora ies, să fie pe deplin în carentul materiei ce așterne.

Ca critic imparțial, organul nostru e dator să atragă atențiunea guvernului.

Iată materia pe care vom s-o tratăm azi:

În Aprilie 1905 se modifică legea de constatarea și perceperea contribuțiilor directe care, la art. 74 prevede că se va bonifica percepătorilor remiza asupra sumelor încasate pe seama statului și care nu va trece peste 9 la sută, afară de sumele încasate din taxele de consumațiune, din zecimi județene, comunale și ale camerelor de comerț, arînd dreptul Ministerul, cînd va găsi cu cale, să schimbe această remiză în indemnități fixe lunare, combinînd aceste indemnități cu o remiză. Insa aceste indemnități, împreună cu cheltuelile percepției, să nu treacă peste maximul remizei de 9 la sută.

Iată legea în temeiul căreia își au ființă serviciile de percepere ale Statului.

După trecere de un an, adică prin legea pentru organizarea administrațiunii financelor Statului, din Martie 1906, se stabilește, la art. 30, că urmărirea și perceperea veniturilor județelor, comunelor, stabilimentelor de bine-facere și altor instituțiuni, în cazul cînd Ministerul de finance ia asupra-și asemenea sarcini se face de către percepători cu agenții lor, controlori și administratori financiari, fără ca toți aceștia să mai aibă dreptul la aceste remize, retribuțiuni sau speze peste acelea ce primesc de la Stat.

Aceste instituțiuni vor vărsa direct la tesaur sumele ce se vor fi cuvenit drept remiză, la epocile determinate.

Adică, după acest text, Statul ar avea dreptul a-și apropia bonificațiile acordate de casele speciale numai în cazul cînd ar lua asupra-și urmărirea și perceperea veniturilor acestor instituțiuni.

De fapt însă, Statul n'a luat pînă azi asupra sa urmărirea și perceperea veniturilor comunale și, deci, nici nu are dreptul a-și apropia bonificația de la acele case.

Percepătorii Statului sunt bonificați din fondurile comunale în puterea art. 143 din legea organizării comunelor rurale, nu pentru sumele încasate din zecimi și din cota fondului comunal, care cade în prevederea sus zisului art. 30, ci pentru că le minuește fondurile, le încasează alte venituri de cît acelea pe cari le-a luat Statul asupra-și, le ține contabilitatea veniturilor și cheltuelilor și, în sfîrșit, are o altă gestiune bănească de cît aceea a Statului.

Cînd Statul se va conforma art. 31 din aceiași lege, adică va lua asupra-și operațiunile caselor comunale, atunci ar avea dreptul și la bonificațiile acordate de acele case; încasîndu-se în acest caz toate veniturile comunale prin condicele Statului și centralizîndu-se astfel și contabilitatea comunelor în registrele sale.

Dar Statul nu se gîndește de cît la cîștig, speculînd munca și nevoia percepătorilor, fără măcar să respecte în arareniță legile aflate în vigoare.

Deciziunea numărului 391, apărută în Monitorul Oficial din 1 Mai, stabilește la art. 5, că percepătorii nu vor mai avea dreptul la nici o altă bonificație de cît aceea acordată de Stat, urmînd ca comunele să verse la tesaur lefurile acordate pînă acum lor, dar deciziunea nu se întemeiază pe nici un text de lege și nici nu pomenește de atribuțiunea de casier comunal, ocîlînd astfel legea cu expresia, de urmărirea și

perceperea veniturilor comunale, — fapt ilegal, după cum am demonstrat mai sus.

Le reese dar din acest amalgam de legi și deciziuni? Că ele se fac cu ugurîmță, lovindu-se în cap unele cu altele și că la cea dinții ocazie, cei în drept vor da cuvîntul în marginele legilor.

E timpul deci, ca domniile de la finance să revie la respectul legilor, căci, abuzul de putere pornit de sus, da exemplu rău celor de jos.

perceperea veniturilor comunale, — fapt ilegal, după cum am demonstrat mai sus.

Le reese dar din acest amalgam de legi și deciziuni? Că ele se fac cu ugurîmță, lovindu-se în cap unele cu altele și că la cea dinții ocazie, cei în drept vor da cuvîntul în marginele legilor.

E timpul deci, ca domniile de la finance să revie la respectul legilor, căci, abuzul de putere pornit de sus, da exemplu rău celor de jos.

Dobrogea a Românilor.

D. Nicolae Iorga a ținut Dumineca din urmă d. a., în sala Teatrului Papadopol din Galați, o conferință intitulată „Dobrogea Românilor”, în folosul bibliotecii populare „Cuza Vodă” din localitate.

D-sa a vorbit întâi de Dobrogea veche, apoi de cea de azi și în sfîrșit de cea viitoare.

După ce a făcut istoricul neamului și al pămîntului Dobrogei, a dovedit că pretențiunile Bulgarilor sunt neîntemeiate, Dobrogea fiind în primul rînd românească.

D. Iorga a arătat ce este de făcut în această parte a țării noastre: ce trebuie să dregem, ce trebuie să dărimăm, ce trebuie să clădim din nou. Se simte nevoia creierii unui muzeu, de oarece aici este un însemnat izvor archeologic.

Ar fi trebuit să se improprieteze în Dobrogea nu veteranii, oameni bătrîni, ci tineri cu dor de muncă și sete de viață, cari să pună pretutindeni pecetia românilor.

D-I P. P. Carp și Chestia Macedoneană

Declarații senzaționale. — România nu e interesată în Macedonia! — Nu există — chestie macedoneană! —

D. P. P. Carp șeful partidului conservator, în trecerea d-sale prin Budapesta, a făcut unul redactor al ziarului „Pester Lloyd” niște declarații senzaționale în chestia macedoneană.

Le dăm mai jos, așa cum au fost confirmate de chiar foile autorizate din țară.

După ce vorbește de chestia tratatului de comerț dintre România și Austro-Ungaria, d. Carp abordează cu gravitate, problema balcanică și zice:

„Alte chestiuni externe, după părerea mea, nu vor fi discutate între baronul Aehrenthal și Sturdza.

„România nu e interesată în chestiunile cari sunt la ordinea zilei, în urma întrevederii de la Reval și nici marea luptă dintre Anglia și Germania nu o poate atinge de aproape.

Pentru România, așa numită chestie macedoneană e indiferentă. Este de altfel o greșeală din partea puterilor de a crede că există o chestiune macedoneană. Nu există o asemenea chestiune.

„Există însă o chestiune grecească, o chestiune bulgărească și o chestiune sîrbească. Aceste trei state balcanice vor să înghiță pur și simplu Macedonia.

Ele consideră propunerile engleze ca fără valoare și de aceea stăruințele Puterilor ca aceste trei State să nu patronoze bandele macedonene, nu vor avea nici un rezultat.

Părerea mea e că o schimbare radicală nu se va putea face de cît prin următoarea alternativă: ori Puterile să lase turcii mina liberă de a isprăvi ea cu Grecia, Serbia și Bulgaria, ori să permită celor 3 state balcanice competiție să împartă Macedonia între ele.”

INSTANTANEE

Adevăratul Ovreu-Român.

Acesta nu poate fi altul decât COSTICĂ din
ul nostru.

A făcut de foarte mulți un tendențios joc de
inte din deumirea care formează titlul instan-
ului nostru de astăzi; de alții s'a căutat a se
a ca o imposibilitate națională, politică și chiar
ioasă, această împerechere de vorbe.

I bine, s'a găsit omul, care să intruchipeze
un mod real această „neputință” — și acesta
nicul și concetățeanul nostru Costică, tipul
labilului „Ovreu-Român”.

cuturat de prejudecăți, nu numai că s'a iden-
tă cu toate aspirațiile și apucăturile patriei
adoptive, dar, cum vedeți, dînsul și-a adop-
chiar numele S-tului împărat, care a găsit
rea lui Christos.

drept, că sunt pungași ovrei, cari, „pour
our de l'art”, obișnuiesc să adauge la numele
patronimic, cite un „Costică”, „Mitică”, „Io-
” etc., precedat de tipicul „zis și...” — dar
: aci cazul cu Costică al nostru.

unul, în ale cărui vine curge tot sînge de
an — e Ovreu... Spaniol — Costică a dove-
tu numai cu vorba ci și cu fapta sentimen-
sale românești. Față cu asupritorii „fraților”
lin Transilvania, mai ales, a fost totdeauna
duplecă. Val de Ungurii și mai cu seamă,
de Unguroaicele, care au căzut pe mina lui,
al una singură — Marioara — s'a putut bu-
de oarecare indulgență și chiar favoruri....

tot corpul lui disproporționat — scurt și
ca un dop de saca — Costică e un neo-
cavaler la nunți și la baluri — fără deose-
de religie și naționalitate.

iar cînd nu e „cavaler de onoare” — acea-
ajuns la el o meserie de predilecție — încă
„onorurile” tuturor seratelor.

zicant desăvîrșit: cîntă cu... armonica. Acest
ament cismăresc în minile lui Costică devine
devărat „armonicum”.

arte vorbăreț — ca o moară stricată — își
impresia unul negustor de bilciu. Acesta e
irul defect, care îi trădează... nașterea —
așa de bine acoperită.

făcut și gazetărie, colaborînd în calitate de
pondent la diferite foi din Capitală. E de
cat însă, că ziarele pe care le-a cinstit Cos-
tu prețioasă sa colaborare, toate au încetat
mai apare.

me particulare: E ciocul tuturor falimen-
din Constanța.

Sarogiu.

Vulgarul și Dobrogea.

„Revista din Iași” An. I. 6, se dă o
l despre cartea d-lui Z. Miletici de la
rsitatea din Sofia, intitulată „Vechea
izare bulgară în Bulgaria de nord-est”.
privire la vechimea Bulgarilor în Do-
românească, spune autorul că, în
le începutul secolului XIX nu numai că
Bulgariet de nord-est erau aproape
de populație bulgară și pline numai
irel, dar și Dobrogea era tot așa — și
put a se popula cu Bulgari numai
leeniul III, din secolul XIX. Din pri-
zboaielor ruso-turce, locuitorii din sa-
rcheel și Sulița s'au mutat din Bulga-
oprie în Dobrogea și Rusia. După 1828
iril din Rîș s'au dus de s'au așezat
ni în Dobrogea. Tot cam atunci și tot
oastă provincie a noastră s'au mutat
i bulgari din Kotel, cel din Moghila,
avna, din Crivna, Avren, Dernia, Sînta-
etc.

pag. 168 declară d-l Miletici: „s'a gîndi
obrogea, dacă scoatem din ea orașele,
i colonizație bulgară veche, ar fi o
amăgire a noastră (bilo bi golema sa-
nama). Faptul e că, aici numai elemen-
trecesc poate să se socotească vechi
ni mai bătrîni, din nord-estul Bulga-

riei, cari au avut de lucru în Dobrogea a-
cum 70 ani, acum o pomenesc ca un ținut
pustiț, colonizat mai mult cu țurci și tătari.
Tot d-l Miletici ne spune, că un sîr din
a. 1850, „Tarigradschi vestuic” scrie: „In ți-
nuturile primitoare ale Dobrogei au alergat
numai hoști și oameni cari și-au părăsit pa-
tria fiindcă n'aveau cu ce trăi. Apoi re-
produce din același ziar o mică statistică, în
care se arată că în 1850 se aflau în Dobrogea

Bulgari	3734	familii
Tătari	2225	
Turci	3454	
Români	2980	
Lipoveni	747	
Cazacl	1092	
Greci	200	
Germani	59	
Armeni	190	
Evrei	150	
Araabi	145	
Țigani	212	

De unde deci Dobrogea bucată ruptă din
Bulgaria?

vl.

Țigănie, Țigănie!

— Aranjată pe melodia cunoscută —

Amiculul Petrica

Foaie verde iasomie,
Țigănie, Țigănie!
Cine-ur fi crezut de tine
Căi s'ajungî așa de bine...
Pîn'acum erai hulită,
De boeri disprețuită, —
Toți cu scîrbă te-ocoleau
„Țigănie” te numeau.
Doar Țigani, sacagii,
Cioflingarii, papugii,
Cintăreșe, concubine,
Te cinsteau, mîre, pe tine.
Ce e drept, n'aveai palate
Și nici vile 'ntortochiate,
Dour colibe, bordeiașe
Și căsușe nevoiașe.
Dar în schimb aveai de toate,
Cu pretenții cumpătate.
Fete rumene, frumoușe
Și neveste dragăstoase,
Darnice de bună seamă,
Dragostind la cataramă,
Crai cu buzunar subțire
Reangajații din oștire,
Marinari, infanteriști,
Rogiori și chiar gardiști,
Culeuș cald găsea la tine
Și de rău ca și de bine...
Da- de azi te schimbî la față.
Devii mîndră și semeșă,
Te transformî în „Boerie”
Țigănie, Țigănie!
Pîn'acum deprimî să vază,
Oamenii tot de-acei cu țază
Tot prin centru și pe pieșe
Spre a putea să se reafese,
Colonei, judecători,
Avocași și profesori,
Doctori, popi și ingineri,
Insurași, hollei, becheri,
Fete sfînte, fețe fine,
Azi se bat, mîre, pe tine...
Pareă vād, că'n doi-trei ani
Cum dintr'un cuib de golanî,
Ca prin farmec, ca prin vis,
Iese un Kiuciuc-Paris!...
Foaie verde iasomie,
Țigănie, Țigănie
Făr'a te clinti din loc
Dăduși cu mina în... noroc!

Sarogiu

Doctorul G. PSARAFTI

Str. Costache Negri No. 3.

(foastă Strada Libertății)

Consultați-ni în fiecare zi de la 4-6 p. m.

CRONICA ȘTIINTIFICĂ

Citeva lămuriri.

II

Neapărat că cunoștințele pe cari le avem
asupra lucrurilor și faptelor ce se petrec în
univers, sunt nenumărate; totuși suntem încă
departe de cunoașterea tuturor.

Pentru buna pricepere a noțiunilor ce a-
vem, se string cele ce se aseamănă, în grupe,
într'un cuvînt se sistematizează cunoștin-
țele, clădind cu fenomenele acestea rinduite
diferite științe.

Cu toate tendințele pozitiviste însă, nu în
totdeauna explicările științifice sunt adere-
ruri absolute. Teoriile științifice nu sunt
decît aproximațiuni, nu sunt de cît adere-
ruri relative, ce n'au valoare decît în raport
cu faptele deja cunoscute, și imediat ce un
fapt nou apare și contrazice legea, ia naș-
tere alta. Din aceasta cauză nu poate fi
vorba de exactitatea ori neexactitatea unei
legi științifice, căci acestea nu sunt decît
formule în cari sunt rezumate cunoștințele
unei epoci determinate.

De altfel cred că nu se va putea nici o
dată cunoaște adevărul absolut, căci orga-
nizația psiho-fiziologică a omului nu ar
ingădui aceasta.

Ceeace cunoaștem din lumea exterioară,
nu sunt decît senzațiuni pe cari le căpătăm
prin intermediul simțurilor; nu cunoaștem
esența fenomenelor ci impresiunile pe cari
acestea le aplică simțurilor noastre, așa că
totdeauna cunoștințele pe cari le vom avea,
vor avea caracterul aproximativ pe care
l-am expus mai sus. Considerațiunile acestea
au fost luate de multă vreme în seamă și
au fost chiar filosofi cari au socotit lumea
și fenomenele ca reprezentări, întrucît aceș-
tea n'au existență pentru om, decît atunci
cînd dînsul poate lua cunoștință de ele prin
simțurile sale.

Stabilind deci ca ideal pentru știință,
tendința spre o aproximație cît mai apro-
piată de adevăr, să vedem cari sunt con-
cepțiunile noastre fundamentale asupra fap-
telor și lumii în care trăim.

Din observațiile pe cari le avem se des-
prind două noțiuni fundamentale, pe cari
se reazimă toată știința și filosofia vremu-
rilor noastre; aceste noțiuni sunt materia și
forța. Amîndouă sunt ireductibile și inde-
pendente una de alta, cu toate că sunt în
relațiune constantă întru cît n'am putea
concepe materia dacă n'ar exista forțele care
s'o trădeze și nici forțele fără un suport
material.

Legea care guvernează atît forțele cît și
materia, este cea formulată de Lavoisier
după care: „Nimic nu se pierde, nimic nu
se creiază, ci totul se transformă”.

Materia este constituită din asociațiuni
de atomi, iar atomii nu sunt decît ultima
expresiune a divizibilității materiei.

Atomii sunt cărămizile cu cari se con-
struiesc toate în univers, și după cum cu o
acciași cantitate arhitectul poate construi
fie o biserică, fie un palat, fie o fîclînă,
tot așa și cu cele 70—80 de feluri de atomi
a putut lua naștere sumedenia de aspecte
sub care se prezintă materia.

Energia de asemenea nu dispare și atunci
cînd pare a se perde, neapărat că o regă-
sim transformată sub un alt aspect.

Și deși nici materia nu se poate trans-
forma în energie, nici energia în materie,
există o relațiune strînsă între forță și ma-
terie. Forțele dau viața materiei, și fac să
putem avea cunoștință de materie. Materia
nu există fără forțe și nici forțele nu se
pot concepe fără vre-un suport material.

În numărul viitor voi lămuri mai mult
aceste explicații.

M. Berberlanu

INFORMAȚIUNI

Săptămîna din urmă s'a pus, în prezența d-lui prefect al județului, piatra fundamentală la patru locușuri de biserică, în următoarele localități din acest județ: Baeramede, Cherimenciu, Dobromiru-deal și Dobromiru-vale.

Duminică viitoare urmează a se pune piatra fundamentală și la biserică din Caracicula.

Eva de adevărat și binecuvîntat românism, începută sub administrațiunea trecută a d-lui Sc. Vîrnav, este din nou în plină floare.

D-l Ilie Nicolau a fost numit primar al comunei urbane Hirșova.

Chestiunea alimentării cu apă a orașului Constanța, a intrat în ultima ei fază.

Consiliul comunal, în ședința sa de la 7 c. a hotărît următoarele cu privire la această importantă chestiune:

Autoriză pe d. Primar să cheme pe reprezentantul Companiei de Liège, d. Bonnet, spre a trata cu d-sa stingerea procesului dintre comună și companie, fără nici o daună.

Decide începerea lucrării aducerei apei, de la Dunăre și modificarea proiectului pentru a mări debitul de la 6 la 12.000 m. c., pe baza sporului de 2 milioane, pe care îl dă Statul ca ajutor orașului Constanța.

Zilele din urmă, d. profesor universitar Gr. Tocilescu, însoțit de mai mulți studenți, a făcut o excursiune prin oraș și județul nostru, vizitînd între alte localități și Adamklisi.

Autorul rîndurilor privitoare pe d. „Boboc” de la Ostrov, e însuși directorul acestei publicații. Aceasta spre știința și cumințirea d-sale.

Serviciul tehnic al comunei, desfășură o activitate laudabilă.

Cartierul de sus al orașului, atît de oropsit sub administrațiunea comunală trecută, începe a fi obiectul de principală preocupare al actualilor edili.

Cu toate că din cauza de lipsă a unui compresor — se știe că acela cumpărat pentru comună de fostul consiliu comunal nu poate fi la nimic întrebunțat — lucrările trebuie să meargă încet, totuși o sumă de lucrări de pavare și îndreptare a străzilor și trotuarelor, sunt pe cale de execuție și pînă la toamnă cea mai mare parte a cartierului va avea străzile în bună stare.

Se va executa și șoseaua dintre magazinele de cereale.

Aceia cari au avut să sufere după urma halului în care fuseseră părăsite toate căile de comunicație din partea de sus a orașului, vor ști să prețuiască aceste îmbunătățiri.

Numărul viitor al „Dobrogei Jună” va cuprinde o foarte picantă caricatură, reprezentînd „vederul de la băi”.

Pe ziua de 1 Octombrie a. c. se înființează școala No 3 de băieți cu un post, pentru partea de sus a orașului.

Azilul confesional mahomedan din Tașaul a fost închis, fiind găsit că funcționează fără autorizație.

În ziua de 6 Iulie c. s'a oficiat în biserică Catedrală a orașului, un paraslas pentru sufletul mult regretatului primar al orașului nostru, Cristea Georgescu.

Absolvenții de patru clase secundare, cari voiesc a ocupa posturi de învățători suplینitori în acest județ, pot trimite cererile lor însoțite de certificate, revizoratului școlar.

În comuna Tuzla a sosit o colonie școlară de 50 copii trimiși de comuna București, pe timpul vacanței.

Institutoarea Lucreția Băjenaru de la Ostrov e permutată la Căllărași.

Învățătoarea Teodora Băjoescu de la Vîrnava e permutată la Mangalia, în postul 2-lea. Învățătorul I. Sion de la Docuzaci, a fost numit cu titlu provizor pe ziua de 1 Septembrie.

Pierzindu-se de către încasatorul nostru un chitanțar, conținînd recipise numerotate de la No. 515—550 inclusiv, — și cum ele nu pot sluji nimănui — se aduce la cunoștința persoanei care le-ar fi găsit să binevoiască a ni le trimite la redacțiunea ziarului.

Un vapor special de parfumuri — și săpunuri a fost adus zilele acestea de COAFORUL HRISTU EFTIMIADU.

Dobrogea Jună în județ

Serbarea școlară de la Tichilești

Trebue să zicem și așa este: „Că ridicarea țarel se datorește în cea mai mare parte învățătorului”, el fiind chemat și avînd menirea a da educație — în adevăratul înțeles al cuvîntului — micilor generații chemate mîini a garanta libertatea țarei și neamului.

Aceasta o zic fiind mișcat pînă în suflet de serbarea școlară dată în ziua de 24 Iunie a. c. la școala din căt. Tichilești jud. Constanța, de sub conducerea d-lui învățător N. G. Solomon, în al cărui suflet tinăr nu vezi de cit pe omul care se jertfește pentru împlinirea rolului de apostol al neamului românesc.

Sosesc cu 10 minute înainte de începerea serbării. Sala de clasă era arhi-plidă de sătenii și sătence, îmbrăcați în costum de sărbătoare veniți să vadă rezultatul micilor lor copii la terminarea anului școlar.

Ora 10 se cîntă „Imnul Regal”. Un curent îi mișcă și toți se scoală în picioare din respectul cuvenit „Imnului Țării”. După terminare, d-l învățător Salomon arată sătenilor în cîteva cuvinte însemnătatea zilei de 24 Iunie ca zi de încheiere a unui an de muncă a micilor generații, și dă în urmă rezultatul general al școlii.

De către un școlar se recitează „Oda ostașilor Români” cu multă simțire și naturalitate. Se cîntă apoi în cor „Decărtarea Basarabiei de România”, care stîrnește lacrimi sătenilor și tuturor asistenților; Basarabia e reprezentată prin o fică a cărei mamă e România și pe care fică o răpește dușmanul.

Urmează apoi mai multe anecdote și poezii cu mult simț recitate de școlari. Printre ele corul executat alese cîntece naționale.

În sfîrșit serbarea se încheie cu „Imnul Regal”, sătenii făcînd ovațiuni d-lui N. Solomon, învățătorul-diriginte al școlii lor.

LICITAȚII

PREFECTURA JUD. CONSTANȚA

2 August, orele 10 dim., pentru executarea lucrărilor pentru repararea cantoanelor de pe șoseaua Canara-Hirșova, în valoare totală de lei 1700.

7 August, orele 10 dim., pentru construirea unui puț la cantonul de la km. 1 pe șoseaua Constanța-Mangalia și furnizarea unei pompe „Lemaire” în valoare totală de lei 6756 bani 5.

PRIMĂRIA COM. CONSTANȚA

12 Iulie, orele 4 p. m., pentru procurarea a 150 tone cărbuni.

12 Iulie, orele 4 p. m., pentru darea în întreprindere a potcovitului cailor și boilor, cum și repararea harnașamentului, turbinelor, sacalelor etc., pe timp de un an.

14 Iulie, orele 4 p. m., pentru arendarea terenului de grădinarie, proprietatea comunei,

în mărime de 9 hect., situat în cătunul Anadolchiol, pe termen de 3 ani.

14 Iulie, orele 6 p. m., pentru aprovizionarea furajelor necesare comunei.

14 Iulie, orele 6 p. m., pentru închirierea caselor, proprietatea comunei de lângă magazia de gaz, pe termen de trei ani, cu începere de la 1 Oct. 1908.

14 Iulie, orele 4 p. m., pentru darea în întreprindere a construirii parapetului de pe Bulevardul Elisabeta, lucrări în valoare de lei 11550.

16 Iulie, orele 4 p. m., pentru executarea împrejmuirii cimitirului de vite cu gard și gard de sîrmă, de ghimpi, în valoare de lei 1100.

16 Iulie, orele 4 p. m., pentru darea în întreprindere a construirii la cimitirul nou, a unei case pentru locuința gardianului, în valoare de lei 13.500.

16 Iulie, orele 4 p. m., pentru arendarea terenului de grădinarie situat pe teritoriul comunei Palaz, la Caragea, Dermen, în întindere de 22 hectare.

2 August, orele 4 p. m., pentru arendarea moșiei comunei, pe termen de 5 ani, cu începere de la 1 Martie 1909.

Proces-Verbal

Anul 1908 luna Iunie în 9 zile.

Subsemnații membri ai comisiunii prevăzute de art. 4 din regulamentul legii loteriilor, vîrînd ordinul d-lui Ministru de Interne No. 27369 din 12 Iunie a. c., prin care ne face cunoscut că autoriză organizarea loteriei solicitată de comunitatea Israelită de rit Spaniol în scop de a termina construirea templului din localitate.

Avînd în vedere dispozițiunile art. 6 din menționatul regulament prin care ne pune obligațiune a determina condițiunile în care loteria va avea să se efectueze spre a se asigura sinceritatea operațiunilor.

Vîrînd și procesul-verbal No. 2 din 30 Aprilie a. c., prin care comitetul comunității Israelite de rit Spaniol hotărăște organizarea acestei loterii.

Decidem
Această loterie va fi compusă din 50.000 bilete a un leu fiecare și va avea 125 cîștiguri în valoare de 5000 lei repartizată în modul următor.

1 cîștig a 2000 lei	total 2000 lei
2 " " 500 "	1000 "
20 " " 200 "	4000 "
200 " " 20 "	4000 "
1000 " " 10 "	10000 "
	total 50000 lei

Tragerea acestei loterii se va face în localul Primăriei orașului Constanța în ziua de 15 Decembrie a. c.

Fapt pentru care am dressat prezentul proces-verbal în două exemplare și cor conform art. 6 din zisa lege urmează a se publica.

Prefect (ss) G. Christescu.
Procuror (ss) Boteanu.
Primar (ss) V. Andronescu.

Doctor FRANGOPOL

De la FACULTATEA din PARIS
Specialitate pentru boala de Gît, Nas, Urechii și Căi Urinare.
Consultațiuni de la 2—5 p. m.
No. 108 — CONSTANȚA STRADA CAROL I. — No. 108

Cereși registre pentru învoicire Agricole, la Tipografia și Librăria D. NICOLAESCU.

Expoziție de Cărți postale ilustrate de țară. Soci de mil de vederi, poștango, etc. În depozit peste 500 tablouri. La Librăria D. Nicolae.

Georgel Perlea

Brăila Constanta

reprezentant general pentru județul Constanța
al Casei de Mașine Agricole

Nicolae Fehér & C-ie

Societate în comandă Fărăscii Corpul Regal

Depozitul instalat în STRADA MANGALIEI, în fața Grădinei Publice e
asortat cu ultimele creațiuni ale industriei de mașini agricole, se află sub
conducerea D-lui ST. CIȘMEGIU.

Telegrama din Schönkirchen: „Trimiteti-mi va
„rog. 6 bucăți Săpun de Lapte de Crin
„marca „Cal de lemn“ Rambursat prețul.
Contesa Rautsau Bismark.—

„Stimate Doam. Va rog să binevoiti a-mi
„trimite 6 bucăți din excelentul Săpun de
„Lapte de Crin marca „Cal de lemn“ con-
„tra ramburs, cum mi-ați trimis totdeauna.
Cu stimă: Contesa L. Dohalsky.—

Mal bine de cît cu documentele de mai sus,
nu s'ar putea aduce un omagiu „efectelor superioare
și renumelui Săpunului de lapte de crin
marca „cal de lemn“. Astfel, ne soșesc în fie-
care zi acte de recunoștință care certifică în mod
clar cum că Săpunul cu lapte de
Crin marca „Cal de lemn“

este incomparabil de bun contra piștuelor, pre-
cum și pentru tratamentul tenului obrazului, și
aceasta o justifică consumul de un icăne de să-
punuri pe an, cu toată concurența altor săpunuri.
Acelaș lucru e „Bay - Rhum“

și cu produsul „Bay - Rhum“
pentru efectul incomparabil contra mătrelei și
a căderii părului precum și pentru întărirea
„fărului și pentru a obține un păr abundent.—
Amîndouă aceste produse sînt dela renumita
și în toată lumea cunoscuta și apreciată Fabrică

„Bergmann & C-ie“ din Tetschen, a/E.
care a fost fondată în anul 80 din secolul tre-
cut și care pe baza produselor ei ireproșabile
a căpătat un loc de frunte printre celelalte fa-
brii de parfumerie din Austro-Ungaria

In multe riinduri, această fabrică a căpătat
„recompensa cea mai mare. La expozițiile din
Dresda, Geneva, Praga, Zürich, Tetschen, Vus-
ig și Reichenberg, medalii de aur și argint,
ceace aduce omagii produselor ei superioare
a articole de cozm-tice și parfumerie.

Depozit la Drogueria Medicinală :: A. I. Heldenbusch
Str. Carol — sub Hotel Regal
și la Frizeria Hristu Effimiade, Strada Carol.

R. FRANGOPOL
Mare Depozit de Brînzeturî
Casă proprie) Strada Carol 108 (alături de Hotel Regal)
Cașcaval grecesc. Brînză albă telemea.
Unturi de vacă. Excelentă untură de rimători.
En gros și en detail.

Fabrică de Frînghierie
FRANTZ CARCHER
Infîntată în anul 1806
Strada Carol 160 (vis-à-vis de Spitalul comunal)
Procură frîngii de orice mărime și grosime. Streanguri,
ripoane, eșecuri, țurî de ham, frîngii de rufe, carmac
de orice grosime, eșpeste împletite și cu flori etc. etc.
Calitate superioară și prețuri reduse.

lustrate noui, variate, admirabile,
lețime și dragute, sunt pu-
măla Librăria NICOLAESCU.

Dimitrie Bălănescu

107 — Str. Carol — 107

Magazin de Ferărie

asortat cu broaște, lacăte, balamale, cuie de
sîrmă, ciment, var hidraulic, nicovale, men-
ghinele, etc.

Specialitate în articole de vopsele fine

— Uleiuri englezești și lacuri garantate. —

Doctor NICOLETOPOL

Abia înapoiat dintr-o joasă călătorie științifică
dela Paris unde a studiat de aproape boalele
de ochi, nas, faringe și laringe, întreprinde orice
operațiune după metodele cele mai moderne.
— CONSULTAȚIUNI: dela 3—5 p. m. —
Domiciliul: Str. Vasile Alexandri (îngă ziciul Telegrafo-postal)

A sosit

Untură de pește proaspătă
veritabilă de morun, cali-
tate garantată, importați-
une directă din Norvegia,
la Drogueria Medicinală Al. I. Helden-
busch, strada Carol (sub Hotelul Regal).

De vînzare

una casă so-
lid construită
avînd 4 ca-
mere spațioase, bucatărie și pivniță,
curte spațioasă și grădină cu diferiți
pomî fructiferi, situate în Anadolchioi,
mahalaua Koțciu, distanță 5 minute
de oraș. A se adresa d-lui C. Lume-
zianu proprietarul lor.

Fabrica de țiglă și cărămidă

sistem Marsillez

Frați Pușchila

CERNAVODA

Numai trei spre zece bucăți la metru

Procură loco și la domiciliu. Informațiuni se dau la Casa.

Jurnalele de Modă cari soșesc regulat în

Recare tuă la Librăria D. Nicolaescu.

Le Grand Chic	Freca 5 50
Le Chic	5.—
Wiener Chic	4 50
Le Catourière Parisienne	2 50
La Tailleuse I-ère édit.	1.75
II-ème édit.	1.50
La Chapeau Parisien I-ère édit.	5.50
II-ème édit.	4.50
Sagon Tailleur I-ère édit.	7.
Modèles Pratiques	5.50
Album de Blouses „Le Chic“	6.—
Jupes Nouvelles	5.—
Modes d'Enfants I-ère édit.	6.—
Robes de Bal	8.
Grande Confection	5.—
Blouses de la Saison	2.50
Nouveautés de Fourrures	12.
Neueste Confection	4.50
Chic Parisienne	5.—
Le mode Parisienne	1.50
La Toilette Moderne	3.—
Butteriks Moden-Revue	1.25
La Mode de Paris	0.60
Moda Nouă	0.20

Clienților se face mare rabat.

TRAIAN BELU

AVOCAT Banca de scont

Apropiindu-se sezonul, atragem atențiunea d-lor pro-
prietari și arendași că magazinul de fierărie al d-lui Marcu
Birnfeld, așezat pe strada Carol, în fața Oficiului poștal
(fostul magazin Ciorapci) s'a aprovizionat cu toate uneltele
agricole atingătoare de fierărie și articole tehnice privă-
tăre la mașinării, precum curele de transmisie, șine de
batoze, manometre, oțeluri, arămurî, diferite piese pentru
mașini, articole de cauciuc și asbest, de toate dimensiunile,
orice uleiuri precum minerale, valvoline, vaseline, unșori
consistente; combustibile pentru motoare. Magazinul s'a
aprovizionat de asemenea cu cimenturi, var hidraulic, ta-
ble albe, negre, de zinc, de alamă; precum și orice fel de
ferărie pentru cîșdîri.

În același timp, dispunînd de un stoc de porcelanerie,
faianserie lămpî, orice articol de sticlărie, de care voește
să se desfacă, se atrage atențiunea tuturor că aceste arti-
cole sînt puse în consumațiune sub costul lor.

Se garantează serviciul conștiincios și se desfide orice
concurență.

A apărut

și se află de vînzare la libră-
riile din Constanța Proprie-
tatea imobiliară din Dobrogea
— (Diferitele Improprietării,
vînzări, și de posedări de pî-
minturi) lucrare datorită d-lui
Const. N. Sarry, directorul a-
cestui ziar. Prețul este foarte mic.

În ziua de 20 Iulie ert. va avea loc
o frumoasă serbare navală, organizată
de Societatea Regina Elisabeta, cu
un program foarte bogat.

STICLE ISOMETROP Conserarea
Ochilor

Patentate în Europa și America Patentate în Europa și America

Se va cere această IS. marcă pe fie-care sticlă. **CEA MAI CLARĂ VEDERE FĂRĂ A OSTENI OCHII** Evitarea Fluorescenței dăunătoare ochilor

Experiențe făcute cu Razele Roentgen
Sticle premiate de Academile oculare din Europa și America.

Depositar general și unic pentru Dobrogea
P. SCHAPIRA, Bijoutier
Furnisorul Curței Regale.—Constanța

Farmacia „VICTORIA“
POMPEI G. CIUPERCESCU (Brăila)
Fost chimist expert al Vămel Brăila
Str. Carol No. 9 colț cu str. Comercială
vis-a-vis de fostul local al Băncii de Șcont
CONSTANȚA

Medicamente, pansamente, specialități, parfumerie, cauciucuri etc., din cele mai renumite fabrici din străinătate.
Laborator special pentru prepararea pudrelor, prafuri de dinți, Eau de Cologne, parfumuri, specialități etc., chiar după cererea clienților.
Recomand în special distinselor mele clientele:
Pasta dentifrice „Aphrodita“ ultima creație în domeniul dentifricelor, neconținând cretă. Curăță dinții fără a-i zgâria, disolvă piatra fără a ataca malțul, desinfectează energic gura, lăsând după spălare un parfum suav. Un borcan elegant 1 leu, 5 borcane 4 lei.
Apă de gură „Aphrodita“, care prin calitățile

ei neintrecutăciute, a fost preferată tuturor apelor similare. În stare concentrată servă ca anestesie în dureri de dinți. Sticla 1-25.
Cremă pentru unghii „Aphrodita“ pentru întreținerea și curățirea unghiilor, dându-le o culoare roz vie naturală și un luciu strălucitor, parfumind și mâna. Doza 1 leu.
EAU DE COLOGNE distilațiune quadruplă specială. 5 lei kilo.
Esență pentru preparat în casă Eau de Cologne. 1 dosă pentru 1 litru 2 lei.
Cornalin distrugătorul băcăturilor. Vindecare sigură în câteva zile. Doza 1 leu.
Gonoryl „Ciupercescu“. Remediū sigur și discret. Vindecă scurgerile cele mai rebele în câteva zile. Doza 6 lei.
Singurul depozit al acestor preparate, pentru toată țara.
Expediție promptă în provincie, contra mandat poștal, alături de preparatele de mai sus și a oricărui alt medicament; trimițându-se rețeta.
Serviciul special pentru distribuție la domiciliu.

Marcu Birnfeld
Strada Carol, No. 71, Vis-a-vis de Poșta
CONSTANȚA
Mare magazin asortat cu toate articolele de:
ferărie, table de fer, cimenturi, uleiuri, geamuri, țevi de fer, robineterie pentru instalații de apă, closete, alămărie, armurărie, sticlărie, faianserie, sobe, etc. etc. etc.
Prețuri reduse.

D-na **DOCTOR IN MEDICINĂ**
Ersilia Cătescu-Nicorescu
DE LA UNIVERSITATEA din BUCUREȘTI
Specializată în dentistică și boale de gură, la clinică din Berlin. S'a stabilit în Constanța, Piața Independenței nr. 10
CONSULTAȚII 9-12 a.m. și 4-6 p.m.

De Vânzare la Anadolehiol un loc p. cu 2 fațade, având pe dinsul vegeturi, beciū boltit, fântină în piatră în curte, o grădină cu 300 pomi albi și 180 butuci de vițe altoite.
A se adresa D-nei Capitan Boboc, în localitate.

HOTEL ȘERBANESCU
STR. 11 Iunie
Sub administrația însuși a proprietarului
OPERA CAMERE BINE MOBILATE
DE O CURĂȚENIE SUPERBĂ
SI CU PREȚURI MĂDURĂ
Vizitatorii pot găsi în acest hotel o glăsură...

TIPOGRAFIA
Dimitrie Nicolaescu

■ Piața Independenței — CONSTANȚA — Str. Carol și Traian. ■

Asortată cu caractere moderne și cu mașini noi, este în măsură a executa tot felul de lucrări atingătoare de această artă, în diferite formate și culori, cu cea mai mare acurateță, esactitate și promptitudine.

Legătorie de Cărți și Rame p. Tablouri

Esecută cele mai elegante și plăcute lucrări.

Unicul magazin de **LIBRĂRIE și PAPETARIE**

Depozit de registre și imprimate pentru autorități.